

1901. Alder 12. Dec. 1888: 1. Deb. af Lovf. om Universitetets og Kommunitetets Lønningsforh.

1902

spørgsel rette sig efter hinanden, og saaledes ogsaa her. Men saasnart det lykkes for Ministeren at faae besat disse smaa ydste Præstefald, og at blive af med Overstuddet af theologiske Kandidater her i Kjøbenhavn, kan man være vis paa, at Tilstrømningen til det theologiske Fakultet bliver ganske normal, og at det vil blive let for de fem Professorer at overkomme Arbeidet. — Jeg beklager, at der vist ikke var mange Medlemmer, som horte, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Sohannsen) sagde; thi han ramte egentlig Sømmet paa Hovedet. Han kom nemlig med det praktiske Raad, at det kom an paa haade for at undgaa flere theologiske Professorer og flere Professorer af alle Sorter, at nedbringe de Studerendes Antal, og det vil jeg ogsaa med stor Fornøielse gaa med til. Men desværre gav det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds et ikke videre praktisk Raad for, hvorledes man skulde bære sig ad med at nedbringe det, skjøndt det Middel han anviste, var temmelig kraftigt, idet han mente, at man skulde forbyde alle de Studerende, som ikke havde bedste Karakter eller en meget god anden Karakter, at komme til Universitetet og høre Forelæsninger; ja det er ganske vist en Udvei. Men jeg vil med Hensyn dertil sige, at man skulde hellere forbyde dem, der havde første Karakter, at komme til Universitetet; jeg siger ikke dette for mit eget Bedkommende, thi i saa Tilfælde havde jeg ikke faaet Afgang til Universitetet. Sagen er den, at det er en meget gammel akademisk Erfaring, at de, som ere saa overordentlig store Vys i deres Barndoms- og Ungdomstid snarere brænde ud. De Vys, som brænde med en stor Flamme, kunne ikke, naar de ikke have en overordentlig Mængde Stof at tage til, holde saalænge ud som de Vys, der brænde med en mere moderat Flamme. Jeg vil derfor i Fortsættelse af den Tankegang, som det ærede Medlem for Maribo 2den udtalte, snarere raade til, at man skulde afstøve dem, som i Stolen anfaas for meget store Vys, fra Universitetet, og snarere holde sig til dem, som ere gaaede støt og langsomt frem. Naar de faae Lov til at vøge deres stille, langsomme Væxt, blive de tidt dygtige Medlemmer af Samsundet. — For ikke at opholde Thingets Tid længere, vil jeg kun gjøre

de i theologisk Henseende læge Medlemmer af Thinget opmærksom paa, at saavidt jeg kan skjønne, kan af disse mangfoldige Penge, som forlanges paa dette Lovforslag, paa mine Ord Thingets læge Medlemmer ganske roligt forsvare at stryge den 6te theologiske Professor. (Afbrydelse af Berg: Ministeren forstaaer det bedre.) Der er et æret Medlem, som siger: Den høitærede Minister forstaaer det bedre, men i den Henseende maa jeg hævde min Prioritet, da den høitærede Minister, skjøndt han nu paa en Maade er kommen ind i Geistligheden, dog ikke har gaaet det theologiske Fakultet igennem.

Blem: Jeg havde ikke tænkt paa at udtale mig om det foreliggende Forslag ud fra de videnskabelige Synspunkter, saaledes som de ærede foregaaende Talere i det Væsentlige have gjort, skjøndt det forekommer mig nok, at dette Lovforslag tilsigter en ganske antagelig Produktion af Professorer, idet der her foreslaaes 57 Professorer normerede i Stedet for 39 Professorer efter Loven af 25de Marts 1871. Det er 18 Professorer flere i 18 Aar eller 1 om Aaret. Det er en ganske anseelig Tilvæxt af ædle Frugter paa Kundskabens høieste Træ i vort Land; men hvad jeg vilde tale om, var navnlig Lønningerne. Jeg har gjenne-gaaet Lovforslaget og set, at man foreslaar for 6 Professorers Bedkommende, at de skulle have hver 800 Kr. mere om Aaret, det er dem, som staa paa 6,000 Kr. 37 Professorer skulle have 1,200 Kr. mere, 5 hver 1,800 Kr. mere, 1 2,000 Kr. mere om Aaret, end de nu faae, og 8 nye hver 4,400 Kr. Det er en Udgiftsforøgelse af 96,000 Kr. for disse 57 Professorer i Lønninger alene, og hele Lønningsforhøielsen staaer opført med 107,000 Kr. for Universitetets Professorer, Embeds- og Bestillingsmænd. Det forekommer mig en saadan Lønningsforhøielse, at jeg ikke har set noget Lovforslag i dette Thing, hvor man i den Grad har taget Munden fuld, hvor man i den Grad som her har foreslaaet Lønningsforhøielse. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Kreds (Scharling) udtalte sig om, hvorledes afstille af de Herrer Professorer paa Grund af, at de have været satte paa saa lav Løn, i disse Tider have stiftet Gjæld, og at det var sørgeligt, hvis de ikke kunde opnaa en Lønningsforhøielse.